

EBEVEYNLER İÇİN ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Yasalara göre daha genç bir yaşta yetişkin sayılma dışında, 18 yaşın altındaki her insan çocuk sayılır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre dünyada 1-14 yaş grubundaki 40 milyon çocuk ihmal ve istismara uğramakta, desteğe ihtiyaç duymaktadır.

İSTİSMAR TÜRLERİ

Çocuk istismarı ve ihmali, anne, baba ya da bakıcı gibi bir yetişkin tarafından çocuğa yöneltilen, toplumsal kurallar ve profesyonel kişilerce uygunsuz ya da hasar verici olarak nitelendirilen, çocuğun gelişimini engelleyen yada kısıtlayan eylem ve eylemsizliklerin tümüdür.

Çocuk istismarı;

- Fiziksel istismar
- Cinsel istismar
- Duygusal istismar
- Ekonomik istismar
- İhmal olarak 5 temel grupta incelenmektedir.

İhmal ve istismarı ayırtan en temel nokta ihmalin pasif, istismarın ise aktif bir davranış şekli olmasıdır.

Fiziksel istismar

Çocuğun kaza dışı yaralanmasıdır

En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

Fiziksel istismara uğramış çocuklarda sosyal işlevsellik alanında birçok eksiklik fark edilmektedir.

Bu çocuklar yakın ilişki kurmakta güçlük çekip, daha çatışmalı, duygusal yoğunluğu az, yoğun öfke ve istismar davranışı içeren ilişkiler kurabilmektedir.

İhmal

Çocuğun; beslenme, barınma, korunma, gözetim,

eğitim, sağlık gibi temel gereksinimlerinin

karşılınmamasına çocuk ihmali denir.

İhmal, özellikle büyüme geriliği olan psiko sosyal

uyum güçlüğü çeken, eğitim gereksinimleri

karşılınmayan çocuklarda akla gelmelidir.

Cinsel İstismar

Çocuğun en az kendisinden altı yaş büyük bir kişi tarafından cinsel doyum için zorla veya ikna edilerek kullanılması ya da başkasının bu amaçla çocuğu kullanmasına izin verilmesidir.

Çocuk istismarı tipleri içerisinde saptanması en zor olanıdır.

Türkiye'de cinsel istismar vakaları

incelendiğinde istismarcıların % 12'si YABANCI; %

88'i ÇOCUĞUN TANIDIĞI kişilerdir.

YAŞANILAN VAKALARIN SADECE % 10 İLE 15'i

BİLDİRİLMEKTEDİR.

CİNSEL
İSTİSMARDA
MUTLAKA VÜCUT
TEMASI GEREKLİ
DEĞİLDİR.

Duygusal İstismar

Gündelik yaşamda en sık rastlanan istismar tiplerinden birisi olan duygusal istismar; anne, baba ya da çevredeki diğer yetişkinlerin çocuğun yetenekleri üstünde istek ve beklentiler içinde olmaları ve saldırganca davranmaları olarak tanımlanır.

Tanımlanması daha karmaşık, en zor ancak en sık rastlanan istismar türüdür.

Duygusal istismar, çocukların fiziksel ve zihinsel gelişmelerini de olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Duygusal istismar çocuğun hem kişiliği hem de başarısını olumsuz yönde etkilemektedir.

Örnekler;

Çocuğa bağırma, reddetme, aşağılama, küfredme, yalnız bırakma, yanılma, korkutma, yıldırma, tehdit etme, duygusal bakımdan ihtiyaçlarını karşılamama, yaşın üzerinde sorumluluklar bekleme, kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme, önemsememe, küçük düşürme, alaylı konuşma, lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma, bağımlı kılma ve aşırı koruma

Ekonomik İstismar

Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretle, iş gücü olarak çalışması veya çalıştırılması olarak tanımlanmaktadır.

İstismarın Etkileri

- Düşük benlik algısı
- Öğrenme problemleri/Düşük okul başarısı
- İlaç ve madde bağımlılığı
- Çaresizlik ve umutsuzluk
- Saldırgan davranışlar/ Suça eğilim
- Depresif ruh hali/ İçe kapanma
- Okuldan kaçma/ Okuldan atılma
- Özkıyım girişiminde bulunma
- Antisosyal davranışlar
- Uyku/ Yeme bozukluğu
- Çocuğun cildinde (çürük, sıyrık, yara, yanık ve haşlanma izi), İskelet yapısında ya da iç organlarda (beyin travması, iç kanama ya da organların yırtılması gibi) yaralanmalar..
- Cinsel ve kişisel ilişkiler kuramama
- Kaygı bozuklukları
- Konuşma bozukluğu

İSTİSMARLA İLGİLİ DOĞRU VE YANLIŞLAR

X Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği nedeniyle uydururlar.

✓ Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler, ilk kural çocuğa güvenmek olmalıdır.

X Her istismar çok zararlı değildir.

✓ Her istismar kısa ve uzun vadede kişiye zarar verir.

X Tüm istismarcılar erkektir. Sadece kız çocukları istismara uğrar.

✓ Kadınlar da istismar edebilir, aracı olabilir. İstismar vakalarının yaklaşık %30'u erkek çocuk mağdurlardır.

X :Tedavi gereği yoktur, zaman her şeyin üstesinden gelecektir.

✓ Çözülmeyen problemler zamanla daha büyük bir hal alabilir.

ÇOCUKLARI NASIL KORUYABİLİRİZ???

- Çocuğunuza ev adresinizi ve telefon numaranızı öğretin. Kaybolursa kime başvurması gerektiğini öğretin.
- Tanımadığı kişilerden sakınması gerektiğini öğretin.
- Çocuğunuzun halka açık yerlerde tuvalete tek başına ve ebeveyni dışında biriyle gitmesine izin vermeyin.
- Arabada yalnız bırakmayın.
- Çocuğunuzun nerede olduğunu, daima bilin.
- Arkadaşlarını ve arkadaşlarının ailelerini tanıyın.
- Aktivitelerine siz de katılın.
- Çocuğunuza, kimlerin evine gidebileceğini açıkça ve çok net söyleyin.
- Size ulaşamadığı takdirde nereye gidebileceğini, hangi komşuda kalabileceğini öğretin.

ÇOCUK İSTİSMARI BİR SUÇTUR. BU SUÇA
ORTAK OLMAYIN ÇOCUKLARINIZA
İSTİSMARDAN KORUNMA YÖNTEMLERİNİ
ÖĞRETİN

- Çocuğunuz, biri ile bir arada olmak istemiyorsa, o kişiden rahatsız oluyorsa, nedenini öğrenin.
- Kim olursa olsun, biri çocuğunuza gereğinden fazla ilgi gösteriyorsa, bu duruma dikkat edin.
- Çocuğunuzla 'Mahremiyet' hakkında konuşun, vücudunun özel yerlerini anlatın. İyi dokunma ve kötü dokunma hakkında bilgi verin.
- Biri çocuğunuza istemediği bir şekilde dokunursa, hayır demesini, yardım istemesini öğretin.
- Çocuğunuzun gerçek ya da hayali korku ve endişelerini azımsamayın, dikkate alın.
- Çocuğunuzun dinleyin, izleyin ve etkili bir iletişim kurun. Onu onayladığınızı ve kabul ettiğinizi anlatın
- Çocuğunuzla kaliteli - çocuğun da hoşuna gidecek şekilde - zaman geçirin
- Çocuğunuzun gereksinimlerini göz ardı etmeyin, sağlayabilmek için çaba sarf edin

Yardım Alabileceğiniz Birimler:

- Baroların Çocuk Hakları Komisyonları
- Cumhuriyet Savcılığı ve Çocuk Mahkemeleri
- Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) -Tıp Fakültesi'nde
- Emniyet Birimleri
- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
- Alo 183
- Rehberlik ve Araştırma Merkezi